

13:1-5 First Sighting (continued)

1. Mishnah Nazir 1:2 (4a)

"הריני כשמשון" "כבן מנוח" "כבעל דלילה" "כמי שעקר דלתות עזה" "כמי שנקרו פלשתים את עיניו" הרי זה נזיר שמשון. מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון? נזיר עולם הכביד שערו מיקל בתער ומביא שלש בהמות, ואם נטמא מביא קרבן טומאה. נזיר שמשון הכביד שערו אינו מיקל, ואם נטמא אינו מביא קרבן טומאה:

"I am like Shimshon" "Like the son of Manoach" "Like the husband of Delilah" "Like the one who uprooted the doors of Aza" "Like the ones whose eyes were pierced by the Plishtim" this is a *Nezir Shimshon*. What is the difference between an eternal *nazir* and a *Nezir Shimshon*? For an eternal *nazir*, if his hair becomes burdensome he may ease it with a razor and he brings three animals, and if he becomes *tamei* then he brings a korban for *tumah*. For a *Nezir Shimshon*, if his hair becomes burdensome he may not ease it, and if he becomes *tamei* then he does not bring a korban for *tumah*.

2. Talmud, Nazir 4b

קרבן הוא דלא מייתי אבל נזירות חיילא עליה - מני מתני? לא רבי יהודה ולא ר"ש, דתניא "ר' יהודה אומר נזיר שמשון מותר ליטמא למתים, שכן מצינו בשמשון שנטמא. ר"ש אומר האומר 'נזיר שמשון' לא אמר כלום, שלא מצינו בשמשון שיצאת נזירות מפיו." מני? אי ר' יהודה האמר אפילו [מיטמא] לכתחילה ומתניתין קתני "אם נטמא", אי ר' שמעון האמר לא חיילא עליה נזירות כלל! לעולם ר' יהודה היא, ואידי דקתני גבי נזיר עולם "אם נטמא" תנא נמי גבי נזיר שמשון "אם נטמא"...

ושמשון לאו נזיר הוה? והכתיב "כי נזיר אלקים יהיה הנער מן הבטן!" התם מלאך הוא דקאמר. ומגלן דאיטמי למתים? אילמא מדכתיב "בלחי החמור הכיתי אלף איש" דילמא גרויי גרי בהו ולא נגע בהו! אלא מהכא "ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם", דילמא אשלחין ברישא והדר קטלינן? "ויך... ויקח" כתיב. ודילמא גוססין שוינן? אלא גמרא גמירי לה.

He does not bring a korban [for *tumah*], but he is a *nazir* – who authored this mishnah? Neither Rabbi Yehudah nor Rabbi Shimon, for we have learned, "Rabbi Yehudah says: A *Nezir Shimshon* may become *tamei* from the dead, as we find that Shimshon became *tamei*. Rabbi Shimon says: One who says, *Nezir Shimshon* has said nothing, for we do not find that Shimshon ever stated that he would be a *nazir*." So who could be the author? If it is Rabbi Yehudah, he said that this *nazir* may even choose to become *tamei*, while our mishnah said "If he becomes *tamei*!" And if it is Rabbi Shimon, he said that the *nezirut* is not binding on him at all! It is Rabbi Yehudah; the text said "If he becomes *tamei*" regarding the eternal *nazir*, and so it used the same language for the *Nezir Shimshon*...

But was Shimshon not a *nazir*? It says, "The youth will be a *nazir* of Gd from the womb"! The *malach* said that.

And how do we know he became *tamei* from the dead? If it's from "I struck one thousand men with a donkey's jawbone," perhaps he threw it at them, without touching them! Rather, from "And he struck thirty of them, and he took their gear." But perhaps he removed their gear first and only then killed them? It is written, "And he struck... and he took." But perhaps he only made them *goses*? Rather, it is a tradition.

3. Bamidbar 6:8, Amos 2:11

פֶּלַי יָמֵי נָזְרוֹ קֹדֶשׁ הוּא לְד':

וְאֵקִים מִקְנֵיכֶם לְנִבְיָאִים וּמִבְחוּרֵיכֶם לְנָזִירִים הָאֵף אֵין זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נֹאֵם ד':

4. Midrash, Bamidbar Rabbah 10:5

גלוי היה לפני הקב"ה שמשון היה הולך אחר עיניו לפיכך הזהירו בנזיר שלא יהיה שותה יין לפי שהיין מביא לידי זמה
It was revealed before Gd that Shimshon would follow his eyes, and so He commanded that he be a *nazir*, not to drink wine, since wine leads to impropriety.

5. Prof. Yechezkel Kaufmann, Sefer Shoftim, pg. 243

אנו רואים כאן חומר מגי מחליף את מהותו, אידיאה מגיית לובשת דמות של אידיאה דתית.
We see here magical substance changing its nature, a magical idea clothed in the form of a religious idea.

13:6-8 Me, too

6. Malbim to Shoftim 13:6

היתה מסופקת אם הוא איש או מלאך, ר"ל מצד היותו מלובש בחומר הוא איש האלקים, ומצד יראתו הוא כמלאך
She was unsure whether he was man or *malach*. Because he was clothed in matter, he was a man of Gd. But he was awe-inspiring like a *malach*.

7. Abarbanel to Shoftim 13:7

והנה הוסיפה לומר "עד יום מותו", כדי להפחיד את מנוח לומר שאם יעבירה על הנהגת המלאך מיד ימות הנער אשר בבטנה, ולכן ראוי שיהיה זריז בשמירת ההנהגה כדי שיחיה ולא ימות, ולכן לקחה זה ממה שאמר "כי נזיר אלקים יהיה הנער מן הבטן", ומאשר זכר ההתחלה ולא הסוף חשבה שיהיה נזירותו תמיד עד יום מותו. והיא היתה באמת מחשבה צודקת כפי הדין.

She added "until the day of his death" to frighten Manoach, saying that if he would have her violate the *malach's* decree, the youth in her womb would die. Therefore, he should be zealous in guarding these practices, so that he would live and not die. And so she took this from his statement, "the youth shall be a *nazir* of Gd from the womb." He mentioned the start and not the end, and so she thought that [the child] would be a *nazir* eternally, until his death. And in truth, this was a logical conclusion.

8. Midrash, Bamidbar Rabbah 10:5

"ויאמר מנוח עתה יבא דברך" - אמר לו מנוח עד כאן ששמעתי מן האשה והנשים אינם בנות הוראה ואין לסמוך על דבריהן, אבל עתה יבא דברך, מפיו אני רוצה לשמוע שאיני מאמין בדבריה שמא חלפה בדבריה או פחתה או הותירה.

"And Manoach said, 'Let your words come true now.'" Manoach told him: Until now I have heard from the woman, and women do not teach halachah and one cannot rely on their words. Now, let your words come; I wish to hear from your mouth, for I do not trust her words. Perhaps she changed it in her words, or she subtracted or added.

13:9-14 A second visit

9. Abarbanel to Shoftim 13:6

הטעם שלא בא המלאך אל מנוח ובא אל האשה הוא להיותה אליו יותר מוכנת בשכלה ובחכמתה, כי כן תראה שכאשר אמר מנוח "מות נמות כי אלקים ראינו", הנה היא בחכמתה הודיעו מה שלא היה הוא יודע...

The *malach* did not come to Manoach, and he came to the woman, because he felt she was more ready in her intellect and wisdom. You see this when Manoach said, "We will die, for we have seen *Elokim*," she told him in her wisdom that which he did not know...

10. Midrash, Bamidbar Rabbah 10:5

"ותמהר האשה ותרוץ וגו'" מלמד שכל מעשה הצדיקים במהירות.

"מכל אשר אמרתי אל האשה" - לחלק כבוד לאשה ולחבבה בעיניו.

"And the woman rushed and ran" – This teaches that all of the deeds of the righteous are done quickly.

"From all I told the woman" – To give the woman honour and make her beloved in his eyes.

11. Midrash, Vayikra Rabbah 9:9

גדול שלום שדברו הכתובים לשון בדוי בנביאים, בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו, שנאמר (שופטים יג) "הנה נא את עקרה ולא ילדת והרית ויולדת בן", אבל למנוח לא אמר כן אלא (שם) "מכל אשר אמרתי אל האשה תשמר".

Peace is great, for the text spoke falsely in the prophets to create peace between husband and wife. 13:3 says, "You are *akarah* and you have not given birth, etc." but he did not say this to Manoach in 13:3, but only, "From all I told the woman, you should be careful."

12. Midrash, Bamidbar Rabbah 10:5

הודיעה שהיא עקרה ולכך לא ילדה כדי לשום שלום בינה לבין בעלה לפי שהיתה מתרעמת על מנוח בעלה על שלא היתה יולדת... אבל מה שאמר לה "הנה נא את עקרה" לא גלתה לו שלא רצתה לגלות קלקולה.

He told her she was an *akarah* and therefore she had not given birth, to put peace between her and her husband. She would complain to Manoach, her husband, because she had not birthed children... But she did not tell her husband the words, "You are *akarah*", for she did not wish to divulge her problem.

13. Talmud, Berachot 61a

מנוח עם הארץ היה דכתיב "וילך מנוח אחרי אשתו". מתקיף לה רב נחמן בר יצחק: אלא מעתה גבי אלקנה דכתיב "וילך אלקנה אחרי אשתו" וגבי אלישע דכתיב "ויקם וילך אחריה" הכי נמי אחריה ממש? אלא אחרי דבריה ואחרי עצתה, הכא נמי אחרי דבריה ואחרי עצתה.

14. Abarbanel to Shoftim 13:12

שאל שיגיד לו העתיד והנפלאות אשר יעשה אחרי הגדל הנער הזה, אחרי אשר הקל יתברך מולידו על דרך נס ושגור שיהיה נזיר ושיהיה נזירותו מן הבטן, שבלא ספק כל זה יורה על היותו נולד לתכלית מה.